

Memurların Durumu Devletimize Yakışıyor mu?

Emeklilikte yaşa takılanların, yaşla ilgili mağduriyetlerini önemli ölçüde kaldıran 7438 sayılı kanun Mart 2023'de yürürlüğe girdi. Doğal olarak hazırda bekleyen 2 milyona yakın vatandaşımız Sosyal Güvenlik Kurumuna (SGK) hemen başvuruda bulundu. Büyük bir yığılma, işgücüne orantısız talep ve huzursuz sesler yükseldi. Şimdiye kadar dikkatleri çekmeyen memur sorunları SGK özelinde mercek altında belirdi.

SGK'nın yüzde 50 norm kadro eksiğiyle çalışması, KPSS atamalarında kendi branşında bekleyen mezunların yok sayılması, 4001 kodu yüzünden gelerek pervasızca kadro yakan fırsatçıların istismar alanına dönüşmesi, memurların neredeyse asgari ücret seviyesine inen taban maaşları ve düşük mesai ücretlerinin hoşnutsuzluğu, aynı kurumda çalışan işçi kadrolu personel ile aralarındaki görev/ücret uygunsuzluğu, 666 sayılı KHK sonrası azaltılan haklarının geçmeyen acısı ve buna benzer daha nice ayrıntılı sıkıntılar var.

Bu yazımda SGK dışında diğer kamu personelinin de yüzleştiği sorunlara dikkat çekmek istiyorum.

En başta maaş sorununu dile getirmek lazım. Çok değil bundan 8 yıl önce 2015'de vasıfsız işçiler için ödenecek en düşük maaş yani Asgari Ücret 1.000,54 TL iken ortalama memur maaşı 2.407 TL idi. Yani 2,41 kat fazlasıydı. 2023 yılına geldiğimizde 8.506 TL'ye yükselen asgari ücret karşısında, memur maaş ortalamasının 11.848'de kaldığını ve aradaki farkın da 1,39'a kadar gerilediğini görüyoruz. Bu rakamlar bize bütün memurların alım güçlerinin gerilediğini, eğitim ve deneyimle kazandıkları, KPSS gibi zor sınavlardan güçlükle seçilerek geldikleri kadroların emek değerinin iyice düştüğünü gösteriyor! Kaldı ki Yardımcı Hizmetler Sınıfı gibi memurların durumları daha da fena facia halini aldı! Önceden taşeron şirket işçisi olarak çalışan bazı kardeşlerimiz 2018'den itibaren kadrolu Sürekli İşçi olmaya başladığında ve İş-Kur üzerinden yenileri atandıklarında kazandıkları hak ve maaşlar, YHS grubu memurları çoktan geldi geçti! Kamu kurumlarında ekonomik ve psikolojik dengesizlikler yaygınlaştı. İş huzuru bozuldu.

Memur maaşlarının ülke genelinde düşmesi aynı şekilde emeklilerin de geçim sıkıntısı yaşamasına neden oldu. Asgari ücretten düşük emekli maaşı alan büyüklerimiz var! Asgari ücretlerde yapılan zamlara ve piyasada tırmanışa geçen fiyatlara bakılınca, bu yılın başında memur ve emekliler için yapılan yüzde 30'luk zammın etkisi saman alevi gibi kısa ve cılız kaldı! Hükümetin bütün çağrılara rağmen memur ve emeklilerini sefalete itmesi anlaşılır bir durum değildir. TÜİK makyajlı enflasyon verilerinin bile saklayamadığı bir gerçekle karşı karşıyayız! Kamu harçları ve vergilere gelen yüzde yüzün üzerindeki zamlar da bu gerçeğin ispatıdır. Zorunlu araç ve asansör muayene ücretlerine yapılan faş zamlar bile dikkate alındığında gerçek durum sansürsüz görülebilecektir.

İstanbul, Ankara ve İzmir gibi büyük şehirlerin dışında, şimdilerde deprem bölgesindeki kentlerde tırmanışa geçen ev kiralari da yaşanabilir olmaktan çıkmıştır. Asgari ücretin üzerine çıkan kiralar karşısında Hükümet yetkililerinin altı boş tembih ve ayıplama ifadelerinin dışında bir gelişme veya önlem alınmamış, insanlar açgözlü piyasa fırsatçılarının olmayan insafına terk edilmiştir! Büyükşehirler memurlar için adeta sürgün yerine dönmüştür. Üst makamlara verilen büyükşehir gösterge farkları daha yüksek oranlarda alt seviye memurlar için de mutlaka verilmelidir.

Aynı kurumda aynı işi yapan ama unvanı karmaşık, maaşları dengesiz kamu personeli bulunmaktadır. Ayrıca devletin bizzat kendi çıkardığı mevzuatın arkasından dolanircasına meşrulaştırarak yaygınlaştırdığı, hakka ve hukuka uymayan, mensuplarını mağdur eden, mesleki değer ve haysiyetlerini yok eden ücretli öğretmen/ekdersli meslek elemanı/fahri hoca/usta öğretici/EYS antrenörü gibi kadrosuz köleden beter, izin hakları verilmeyerek sefil edilen, emeklilik hakları eksiltelen, kısaca ücretli denilen kamu adına yüz karasına dönen personel grubu da vardır!

Düşünebiliyor musunuz? Öyle kamu personelimiz var ki; Öğretmen unvanı verip derslere sokuyoruz ama öğretmen kimliği vermeyip öğretmenevinden hizmet almasını bile yasaklıyoruz! Depremden zarar gören öğretmen listelerine adlarını yazmıyoruz ama terörden şehit olunca okullarımıza isimlerini veriyoruz! Meslek öğretirken Usta Öğreticilere Hocam Allah razı olsun diyoruz ama özlük haklarına gelince siz kimsiniz diyoruz! Kur'an öğretmesi için çocuklarımızı Fahri Hocalara emanet ediyoruz ama meşru kadrolarını vermekten ısrarla imtina ediyoruz. Aile Bakanlığındaki hemen her işte kadın-erkek meslek uzmanlarını çok düşük ekders ücreti tabanlı maaşla çalıştırıyoruz, halkımıza aile desteği vermelerini istiyoruz ama kendi aileleri için ölüm, hastalık, doğum, süt gibi izinleri vermiyoruz! Aralarında Milli sporcularımız da bulunan, gençlerimizi sporla tanıştıran EYS Antrenörlerimizi tepe tepe kullanıyor ama en basit kadro ve özlük haklarından mahrum bırakıyoruz!

Bir kısım taşeron personelimiz de var ki durumları yedi düvel destan olur! Taşerona kadro denilerek ilan edilen ama ne yazık ki Belediye Şirketlerinde sahipsiz işçi kalan kardeşlerimiz var. Kadrosuz işçilere kıyafet verilerek yasalara aykırı şekilde çakma İtfaiye, çakma Zabıta gibi çalıştırılan, görevde şehit olduklarında düz ölü sayılan dertli taşeronlarımızdır onlar. 1000 yıllık sağlıkçıları bile mesleğinden koparıp ASM Grup Elemanı ucubesine çeviren tuhaf uygulamalarımız var! Taşeron derdinin girmediği kurum neredeyse yok gibi.

Güvenlik kuvvetlerimiz arasında mağdur kalan, kendilerini yeterince ifade edemedikleri için göz ardı edilen kahraman Güvenlik Korucularımız ve Uzman Çavuşlarımız var mesela. Onların durumunu da ayrı yazılarda işleyeceğim kısmetse.

Özetle söylemek gerekirse, kamuda çalışan ücretli, taşeron, memur tüm personelin kapsamlı bir reform ile standart hale getirilmesi, maaş seviyelerinin eğitim, deneyim, liyakat ve hiyerarşik düzene göre yeniden yapılandırılması, çalışan memurların ve emeklilerin asgari ücret karşısında eriyen maaşlarının acilen iyileştirilmesi gereklidir. Devlet kendi personelinin hakkına riayet etmez ve koruyamazsa halkından ne kadarını bekleyebilir?